PRAVILNIK O PREVENTIVNIM MJERAMA ZA BEZBJEDAN I ZDRAV RAD PRI IZLAGANjU BUCI REPUBLIKE SRPSKE ("Sl. glasnik RS", br. 56/2016)

PRAVILNIK O PREVENTIVNIM MJERAMA ZA BEZBJEDAN I ZDRAV RAD PRI IZLAGANjU BUCI REPUBLIKE SRPSKE

("Sl. glasnik RS", br. 56/2016)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuju se uslovi koje poslodavac treba da obezbijedi u primjeni preventivnih mjera za zaštitu radnika od rizika koji proističu ili bi mogli proisteći pri izlaganju buci, a naročito od rizika po sluh radnika.

Član 2

Ovaj pravilnik primjenjuje se za radna mjesta na kojim se obavljaju poslovi pri kojim radnici jesu ili mogu biti izloženi rizicima koje prouzrokuje buka.

Član 3

(1) Fizički parametri koji se koriste u postupku procjene rizika usljed izlaganja buci su:

1) vršna vrijednost zvučnog pritiska (ppeak) – jeste najviša vrijednost trenutnog zvučnog pritiska mjerena sa S frekvencijskom karakteristikom,

2) dnevni nivo izloženosti buci (LEX,8h) (dB(A) re. 20 μPa) – jeste vremenski vrednovan prosječni nivo izloženosti buci za nominalni osmočasovni radni dan, a izračunava se na način utvrđen u tački 2. Metodologije mjerenja izloženosti radnika buci, koja se nalazi u Prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio,

3) sedmični nivo izloženosti buci (LEX,8h) – jeste vremenski vrednovan prosječni nivo dnevne izloženosti buci za nominalnu radnu sedmicu od pet osmočasovnih radnih dana, a izračunava se na način utvrđen u tački 2. Metodologije mjerenja izloženosti radnika buci, koja se nalazi u Prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

(2) Ovim pravilnikom definisana je dnevna granična vrijednost izloženosti i dnevna akciona vrijednost izloženosti buci tako da je:

1) granična vrijednost izloženosti buci: LEX,8h = 85 dB(A) i ppeak = 140 Pa (137 dB(C) u odnosu na referentni zvučni pritisak od 20 μPa),

2) akciona vrijednost izloženosti buci: LEX,8h = 80 dB(A) i ppeak = 112 Pa (135 dB(C) u odnosu na referentni zvučni pritisak od 20 μPa).

(3) Preventivna i periodična ispitivanja uslova radne sredine – izloženost radnika buci obavljaju se u skladu sa Metodologijom mjerenja izloženosti radnika buci, koja se nalazi u Prilogu ovog pravilnika i čini njegov sastavni dio.

Član 4

(1) Prilikom utvrđivanja efektivne izloženosti radnika buci u odnosu na graničnu vrijednost izloženosti uzima se u obzir smanjenje izloženosti usljed korišćenja sredstava i opreme za zaštitu sluha.

(2) Prilikom utvrđivanja efektivne izloženosti radnika buci u odnosu na akcionu vrijednost izloženosti ne uzima se u obzir smanjenje izloženosti usljed korišćenja sredstava i opreme za zaštitu sluha.

(3) Na radnim mjestima na kojim se obavljaju poslovi pri kojim dnevna izloženost buci značajno varira od jednog do drugog dana, prilikom primjene graničnih vrijednosti i akcionih vrijednosti izloženosti buci, umjesto dnevne primjenjuje se sedmična izloženost buci pod uslovom:

1) da sedmična izloženost buci ne smije da prekorači vrijednost od 85 dB(A),

2) da su primijenjene odgovarajuće preventivne mjere za smanjenje rizika usljed izloženosti buci u skladu sa poslovima koji se obavljaju.

Član 5

(1) Poslodavac je dužan da za sva radna mjesta u radnoj sredini na kojim radnici mogu biti izloženi buci izvrši procjenu rizika od nastanka povređivanja i oštećenja zdravlja radnika.

(2) Prilikom procjene rizika radnih mjesta na kojim su radnici izloženi buci moraju se uzeti u obzir naročito:

1) nivo, vrsta i trajanje izloženosti, uključujući i izloženost impulsnoj buci,

2) granična i akciona vrijednost izloženosti buci utvrđena ovim pravilnikom,

3) svaki uticaj na bezbjednost i zdravlje radnika, a posebno radnika koji pripadaju naročito osjetljivim grupama iz aspekta bezbjednosti i zdravlja na radu, kao što su: radnici mlađi od 18 godina, lica sa invaliditetom, žena za vrijeme trudnoće i dok doji dijete, majka sa djetetom do godine života, radnici oboljeli od profesionalne bolesti, radnici kod kojih je utvrđena smanjena radna sposobnost ili postoji rizik od nastanka invalidnosti,

4) uticaji na bezbjednost i zdravlje radnika koji proizlaze iz interakcije između buke i ototoksičnih supstanci i interakcije između buke i vibracija,

5) posredni uticaj na bezbjednost i zdravlje radnika koji je rezultat interakcije između buke i zvučnog signala, govorne komunikacije ili drugog zvuka koji zaposleni treba da čuje sa ciljem da se smanji rizik od nastanka povrede ili oštećenja zdravlja,

6) podatke o emisiji buke koji su dobijeni od proizvođača opreme za rad u skladu sa posebnim propisima,

7) mogućnost zamjene opreme opremom za rad koja je konstruisana za smanjenje emisije buke,

8) izloženost buci radnika kada radi duže od punog radnog vremena,

9) informacije o rezultatima ljekarskih pregleda radnika dobijenih na osnovu praćenja zdravstvenog stanja radnika,

10) dostupnost sredstava i opreme za zaštitu sluha sa odgovarajućim prigušujućim djelovanjem.

Član 6

(1) Rizici koji nastaju usljed izloženosti radnika buci otklanjaju se na samom izvoru ili se smanjuju na najniži mogući nivo, uzimajući u obzir savremena tehnička rješenja i raspoloživost mjera za snižavanje buke, posebno na njenom izvoru.

(2) Smanjenje izloženosti radnika buci i drugim povezanim rizicima zasniva se na načelima primjene preventivnih mjera naročito uzimajući u obzir:

1) druge metode rada čijom primjenom se smanjuje izloženost buci;

2) izbor odgovarajuće opreme za rad, koja s obzirom na poslove koji se obavljaju emituje najmanju moguću buku, uključujući i mogućnost da se radniku stave na raspolaganje i dodatna sredstva sa ciljem da se ograniči ili smanji izloženost buci;

3) projektovanje i raspored radnih mjesta i radnih prostorija;

4) informisanje i osposobljavanje radnika za bezbjedan i zdrav rad sa ciljem da se radnici upoznaju sa pravilnim korišćenjem opreme za rad kako bi se izloženost buci svela na najmanju moguću mjeru;

5) smanjenje emisije buke primjenom tehničkih sredstava:

1. smanjenje emisije buke koja se prenosi vazduhom: štitnicima, ogradama, zvučno-apsorpcionim pokrivačima,

2. smanjenje emisije buke koja se prenosi konstrukcijama: prigušenjem ili izolacijom;

6) odgovarajuće programe održavanja radnog mjesta i opreme za rad;

7) smanjenje izloženosti buci primjenom organizacionih mjera:

1. ograničavanja trajanja i intenziteta izloženosti,

2. raspored rada koji sadrži odgovarajuće vrijeme odmora.

(3) Ukoliko se mjerenjem izloženosti buci utvrdi da je akciona vrijednost izloženosti buci prekoračena, aktom o procjeni rizika utvrđuju se tehničke i/ili organizacione mjere čijom primjenom treba da se obezbijedi smanjenje izloženosti radnika buci, naročito uzimajući u obzir mjere iz stava 2. ovog člana.

(4) Nivo buke u prostorijama za odmor, koje obezbjeđuje poslodavac, mora da odgovara namjeni i uslovima korišćenja tih prostorija.

(5) Kada na osnovu procjene rizika radnih mjesta postoji mogućnost da akciona vrijednost izloženosti buci bude prekoračena, radno mjesto mora biti obilježeno oznakama za bezbjednost i zdravlje na

radu, a taj prostor mora biti razgraničen i obezbijeđen od pristupa radnika koji ne rade na tim radnim mjestima.

(6) Mjere za smanjenje izloženosti riziku od buke moraju da budu prilagođene zahtjevima radnika koji pripadaju naročito osjetljivim grupama iz aspekta bezbjednosti i zdravlja na radu iz člana 5. stav 2. tačka 3) ovog pravilnika.

(7) U aktu o procjeni rizika moraju se posebno naznačiti poslovi koji su potencijalno rizični za naročito osjetljive grupe radnika iz aspekta bezbjednosti i zdravlja na radu.

Član 7

(1) Kada se rizik usljed izloženosti buci ne može spriječiti ili u dovoljnoj mjeri smanjiti primjenom drugih mjera za bezbjedan i zdrav rad, radnicima se moraju na raspolaganje staviti sredstva i oprema za zaštitu sluha u skladu sa propisima u vezi sa preventivnim mjerama za bezbjedan i zdrav rad pri korišćenju sredstava i opreme za ličnu zaštitu na radu.

(2) Kada je izloženost buci veća od akcione vrijednosti izloženosti, radnici moraju da imaju na raspolaganju sredstva i opremu za zaštitu sluha.

(3) Kada je izloženost buci jednaka ili veća od granične vrijednosti izloženosti, radnici moraju da koriste sredstva i opremu za zaštitu sluha.

(4) Poslodavac preduzima sve potrebne mjere kako bi obezbijedio da radnici koriste sredstva i opremu za zaštitu sluha i provjerava djelotvornost mjera za bezbjedan i zdrav rad.

Član 8

(1) Radno mjesto na kojem je radnik izložen buci koja prelazi akcionu vrijednost izloženosti od 80 dB(A) je radno mjesto sa povećanim rizikom.

(2) Izloženost radnika buci ni u kojem slučaju ne smije prelaziti granične vrijednosti izloženosti.

(3) Ukoliko i pored primjene preventivnih mjera za bezbjedan i zdrav rad izloženost radnika buci prelazi granične vrijednosti, poslodavac:

1) sprovodi sve posebne, odnosno dodatne preventivne mjere za bezbjedan i zdrav rad kako bi izloženost bila ispod granične vrijednosti,

2) utvrđuje razloge zbog kojih je došlo do prekoračenja granične vrijednosti izloženosti,

3) na odgovarajući način prilagođava preventivne mjere za bezbjedan i zdrav rad kako bi spriječio ponovo prekoračenje vrijednosti izloženosti.

Član 9

(1) Radniku koji radi ili treba da radi na radnom mjestu za koje je prema rezultatima procjene rizika od izloženosti buci utvrđeno da je radno mjesto sa povećanim rizikom poslodavac obezbjeđuje praćenje zdravstvenog stanja.

(2) Praćenje zdravstvenog stanja radnika iz stava 1. ovog člana vrši se prethodnim i periodičnim ljekarskim pregledima radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom, u skladu sa propisima u oblasti bezbjednosti i zdravlja na radu i zdravstvene zaštite.

(3) Radnika koji radi na radnom mjestu na kojem je izloženost veća od akcione vrijednosti izloženosti buci na njegov zahtjev poslodavac upućuje na ciljani ljekarski pregled.

(4) Ciljani ljekarski pregled iz stava 3. ovog člana vrši se na način kao periodični ljekarski pregled radnika na radnim mjestima sa povećanim rizikom.

(5) Kada se ljekarskim pregledom utvrdi oštećenje sluha radnika koje je, prema ocjeni službe medicine rada, nastalo kao posljedica izlaganja buci na radnom mjestu, poslodavac preduzima sljedeće mjere:

1) vrši provjeru procjene rizika od buke,

2) vrši korekciju preventivnih mjera koje su predviđene za otklanjanje ili smanjenje rizika propisanih ovim pravilnikom,

3) uzima u obzir savjete službe medicine rada i prijedlog preventivnih mjera za zaštitu zdravlja radnika pri sprovođenju preventivnih mjera za otklanjanje ili smanjenje rizika, uključujući i mogućnost raspoređivanja radnika na drugo radno mjesto na kojem ne postoji rizik od dalje izloženosti buci,

4) obezbjeđuje ciljani ljekarski pregled ostalih radnika koji su na sličan način bili izloženi buci, odnosno koji rade na istim ili sličnim poslovima ili u jednoj tehnološkoj cjelini.

Član 10

Poslodavac će radnicima koji su izloženi buci čija je vrijednost jednaka ili veća od akcione vrijednosti izloženosti buci i predstavnicima radnika za zaštitu i zdravlje na radu omogućiti da imaju uvid u sve informacije o mjerama koje se preduzimaju radi ostvarivanja bezbjednih i zdravih uslova rada pri izlaganju buci.

Član 11

U toku osposobljavanja za bezbjedan i zdrav rad, poslodavac radnike izložene buci upoznaje sa rizicima koji nastaju prilikom izlaganja buci, a naročito u odnosu na:

1) prirodu tih rizika,

2) mjere koje se preduzimaju radi otklanjanja ili smanjenja rizika od izloženosti buci, uključujući i okolnosti pod kojim se te mjere primjenjuju,

3) postojanje granične vrijednosti izloženosti i akcione vrijednosti izloženosti buci,

4) rezultate procjene rizika od buke, kao i značenju tih rezultata i potencijalnih rizika,

5) pravilno korišćenje sredstava i opreme za zaštitu sluha,

6) razloge i načine za otkrivanje i prijavljivanje znakova oštećenja sluha,

7) okolnosti pod kojim radnici imaju pravo na praćenje zdravstvenog stanja i o svrsi praćenja zdravstvenog stanja radnika,

8) bezbjedne načine rada kako bi se izloženost buci smanjila na najmanju moguću mjeru.

Član 12

Poslodavac i radnici, odnosno njihovi predstavnici za zaštitu i zdravlje na radu sarađivaće u aktivnostima koje se odnose na primjenu preventivnih mjera za bezbjedan i zdrav rad pri izlaganju buci, a naročito u odnosu na:

1) procjenu rizika od buke i utvrđivanje preventivnih mjera u skladu sa ovim pravilnikom,

2) primjenu mjera kojim je cilj otklanjanje ili smanjenje rizika, koji nastaje usljed izloženosti buci,

3) izbor sredstava i opreme za zaštitu sluha.

Član 13

Stupanjem na snagu ovog pravilnika prestaje primjena preuzetog Pravilnika o mjerama i normativima zaštite na radu od buke u radnim prostorijama (“Službeni list SFRJ", broj 21/92).

Član 14

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u “Službenom glasniku Republike Srpske".

Prilog u PDF formatu možete preuzeti ovdje